

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Regeringen har som bekendt sat sig som mål at privatisere nogle af de funktioner, som alene på grund af tradition og træghed ganske u hensigtsmæssigt varetages af den offentlige sektor.

VS kan følge regeringen meget langt i denne argumentation. Der er grelle eksempler på, at opgaver i den offentlige sektor på grund af ineffektivitet og politiske fordomme ikke løses nær så effektivt eller omkostningsbevidst, som tilfældet ville være i den private sektor.

Imidlertid finder VS, at regeringen har udvist en sørgelig mangel på opfindsomhed, når det kom til stykket. VS skal derfor ikke holde sig for gode til at bistå regeringen i en god sags tjeneste.

Bemærkninger til de enkelte forslag

ad 1)

Forslaget om privatisering af forsvars- og sikkerhedsopgaverne forudsætter naturligvis, at den sikkerhedspolitiske målsætning formuleres klart og forståeligt. Allerede det ville være et meget stort fremskridt. Erfaringerne med at henlægge disse opgaver til den offentlige sektor er, at vitale beslutninger træffes og milliarder af kroner ruller, uden at det på noget tidspunkt gøres klart, hvad der er den sikkerhedspolitiske målsætning. Er det at give flest mulige danskere størst mulig chance for at overleve? Eller at sikre, at vi eller vore allierede kan slå igen, selv om vi bliver udsløttet? Eller at skabe størst mulig garanti for, at vi ikke kommer under fremmed overherredømme, uanset om prisen for denne garanti så måtte være viljen til at risikere fuldstændig udsløttelse? Eller noget helt fjerde eller femte?

Hvordan målsætningen skal formuleres, må selvfølgelig afgøres politisk, og kampen herom vil VS naturligvis blande sig i. VS er af den opfattelse, at den formulering af sikkerhedspolitisk målsætning, som er opstillet af Johan Galtung, er den mest gennemtænkte og præcise, og at den i sig selv ville udelukke en anvendelse af ressourcerne efter de hidtidige retningslinjer, som uden for enhver

diskussion fjerner os fra det mål, som de fleste nok ville kunne tilslutte sig, hvis spørgsmålet overhovedet blev drøftet på demokratisk vis. Men VS er overbevist om, at uanset om man når frem til den ene eller den anden målsætning, så vil det eller de private firmaer, der får opgaven, og som uden ideologiske bånd eller koldkrigspsykosier søger at løse den nøgternt og omkostningsbevidst, kunne nå længere med det halve beløb, end forsvarsforslagspartierne uden klart formuleret målsætning når med de fulde godt 10 mia kr.

Tanken om privatisering af de sikkerhedspolitiske opgaver er ikke ganske ny. Den har været fremført i et åbent brev til den daværende statsminister allerede under forsvarsforslagsforhandlingerne i 1980 (optrykt som bilag 1) og igen i en anden variant i en kommentar i Politiken her i sommer (bilag 2).

ad 2)

Forslaget om privatisering af det strafferetlige sanktionssystem vil formentlig kunne halvere udgifterne på dette område. I offentlig regie vil det øjensynlig til stadighed være underlagt gammeltestamentelige hævnmotiver. Det private erhvervsliv ville anlægge ganske anderledes rationelle cost-benefit-analyser. Man ville øjeblikkelig være klar over, at hvis opgaven består i at mindske kriminaliteten og resocialisere førstegangsløvertrædere, så de ikke bestyrkes i en kriminel løbebane, så er fængselsanbringelse til 250.000 kr. pr. indsat pr. år noget nær det dyreste og dumme, man kan gøre.

Hvad det private initiativ kan tænkes at møde frem med, hvis det skal løse opgaven for den halve pris, skal forslagsstillerne ikke kunne sige på forhånd. Men VS har tiltro til menneskers kreativitet og er overbevist om, at der nok skal være interesse for licitationen, og at de mange management- og sensitivitetstjekker i de kredse borger for, at der vil komme adskillige, mere målrettede forslag. I hvert fald er det et forsøg værd, for resultaterne kan vanskeligt blive ringere, end de er med den nu anvendte sanktionsform.